

لا تسلم ان ذلك المجموع يجب ثباته بغيره و هذا لان مجموع الموجودات ممكن ثابت و لا يجب ثباته بغيره و الا لكان ثباته واجبا بالداخل فيه و هو محال لان ثباته يتوقف على ثبات كلا جزء منه فلا يكون ثباته.

خط: نسخ، بی کاء، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ نام مؤلف در فهرست نیامده (فهرست رایانه ای ۷۱۴)؛ جلد: تیماج، ۵۷ص (۵۸۱-۶۳۷)، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۵×۱۸/۵سم [ف: ۹-۱۳۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۱۰/۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۶۷۱]

سه عنوان الحکم < القصيدة الثونية

● عنوان الحکمة / طب / فارسی

'onvān-ol hekma

گزیده‌ای است به فارسی از موجز قرشی در ده گفتار. گویا جز آنچه که استوری (۲: ۲۱۰) و منزوی (۵۰۵) آورده‌اند.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۲۲۱/۱

آغاز: بسمله، الحمد لخالق البرایا ... اما بعد غرض از تحریر این رساله آن است که بدانند طالبان علم که علم طب علم شریف است؛ انجام: خاصه اگر باپودنه خورند.

خط: نسخ، بی کاء، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۱۲/۵سم [ف: ۷-۳۹۶]

● عنوان الدراية فيمن عرف من العلماء في المائة

السابعة ببجانة / تراجم / عربی

'unwān-ud dirāya fi-man 'urifa min-al 'ulamā' fi-l mi'at-is sābi'a bi-bajjana

غیرینی، احمد بن احمد، ۶۴۴ - ۷۱۴ قمری

qobrīnī, ahmad ebn-e ahmad (1247 - 1315)

مؤلف از علمای برجسته کشور مغرب بوده و مدتی در شهر بجانة تونس منصب قضاوت داشته و به تدریس نیز اشتغال داشته است. شهرت وی به علت تألیف کتاب حاضر است که اثر مهم علمی به شمار می‌رود. وی در این کتاب علمای قرن هفتم هجری، که در شهر بجانة زاده شده و یا در آنجا درگذشته‌اند را شناسانده لیکن در این میان، برخی از علمای اواخر قرن ششم، از جلالت خاصی برخوردار بوده‌اند، از این رو آنها را نیز معرفی نموده است.

چاپ: با تحقیق رایج بونار، الجزایر، ۱۳۸۹ق / ۱۹۷۰م

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۸۴

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي حفظ الذكر بحفظ اهله و شرفهم بوراة انبيائه و رسله و جعل تفاوتهم في على الدرجات بحسب

'onvān-ol bayān dar arasmāfiqī

دارای چند جدول ریاضی

آغاز: بسمله. الحمد لله الاول بلا اول كان قبله ... بعد از سپاس و ستایش مهمین متعال واجب الوجود انا ... و مطالب عملی و حسابی ارثما طیقی به نظر نمی‌رسید ... جامعه لایحه قلم شکسته رقم رغبت ... تحریر نمود ...

[فهرستواره منزوی ۲۷۱۳/۴]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۳۷۸/۱

آغاز: برابر؛ انجام: منفعلمین ثقلین کثیفین

خط: نسخ، بی کاء، بی تا؛ جلد: میشن سیاه، ۳۰ سطر [ف: ۵-۲۶۱]

● عنوان التوفيق في آداب الطريق / آداب و سنن / عربی

'unwān-ut tawfiq fi ādāb-iṭ ṭarīq

ابن عطاء الله، احمد بن محمد، - ۷۰۹ قمری

ebn-e 'atā'-ol-lāh, ahmad ebn-e mohammad (- 1310)

شرح قصیده ابومدین شعیب مغربی (۵۹۴ق). دیباچه در این نسخه با چاپی متفاوت است.

چاپ: به تحقیق صفوة السقا در ۱۳۸۲ق؛ حلب، دار الغزالی للطباعة و النشر و التوزيع، ۱۴۲۳ق.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۹۴/۳

آغاز: هو بسمله الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام ... اما بعد فقد قال صلى الله عليه و سلم يحشر المرء على دين خليله ... قال ... ابومدين رضى الله عنه ما لذة العيش؛ انجام: فنحن معترفون بالعجز و التقصير عن حقايقها و انما الاعمال بالنيات.

خط: نسخ و نستعلیق، کاء: محمد سعید بن فتحی بیک خوانساری، بی تا، جلد: تیماج زیتونی، مجلد، مذهب، ۱۲ص (۲۴۵-۲۵۶)، اندازه: ۲۱/۵×۱۲/۵سم [ف: ۳۲-۲۳۳]

● عنوان الحق و برهان الصدق / منطق، فلسفه / عربی

'unwān-ul ḥaqq wa burhān-uṣ ṣidq

اثیرالدین ابهری، مفضل بن عمر، - ۶۶۰ قمری

asir-od-dīm-e abharī, mofazzal ebn-e 'omar (- 1262)

مؤلف در آغاز می‌گوید این کتاب را که گزیده‌ای است در منطق و فلسفه، بنا به خواست برخی از دوستان نوشتم. سپس آن را سه بخش کرده: ۱. منطق، در هشت «فصل»؛ ۲. طبیعیات، دارای سه «فصل»؛ ۳. الهیات، در چهار «مطلع». این بخش ناقص است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۵۲/۶

آغاز: الحمد لله القديم الذي توحده بالعزة و البقاء ... اما بعد فهذا تلخيص في الحکمة ... القول في المنطق و هو آله؛ انجام: فان قيل

فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیست و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276261

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳

افلاك القمر، در هشت فصل، ۶) تحصيل افلاك الكواكب، در سه فصل، ۷) عروض الكواكب، در پنج فصل، ۸) الكسوفات و ما يتعلق بذلك، در ده فصل، ۹) اعمال تتعلق بالاحكام الفلكية، در پنج فصل؛ قسم ۳. تسطيح الكرة، در دو «مطلع»: ۱) نقل الدوائر الفلكية الى سطح صفيحة الاسطرلاب، در هفت فصل، ۲) عمل الاسطرلاب، در نه فصل.

آغاز: بسمله عليك الاعتماد يا كريم الحمد لله خالق الاطوار و مفيض الانوار ... فهذا تلخيص من علم الهيئة و البرهان حررته على سبيل الايضاح و البيان و اوردت فيه من الهندسة ما يتوقف عليه براهين الهيئة ... و قسمته ثلثة اقسام ... و سميته غاية الادراك في دراية الفالک ...

انجام: فما بلغ فهو الارتفاع المطلوب و ذلك ما اردنا بيانه وليكن هذا آخر كلامنا في هذا الكتاب و اما الجداول و العمل بها فقد اودعناها في الزيج الاختياري فيطلب منه و الحمد لله رب العالمين و السلام على محمد و اله اجمعين.

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ کهن، بی کا، تا: احتمالاً قرن ۱۰؛ با اشکال هندسی؛ ۱۴۱ گ، ۱۵ سطر (۱۱×۱۳)، اندازه: ۲۰/۵×۱۵ سم [ف: ۹-۱۵۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۸۲

آغاز و انجام: برابر؛ نجم الفراغ عصر يوم السبت من صفر سنة تسع و سبعين و سبعمائة هجرية حسبا الله و نعم الوكيل.

خط: نسخ خوش، کا: فضل الله مال اميري، تا: ۹۷۲ق؛ محشی، پس

از پایان کتاب چنین نوشته شده: «خط استاد المحققين و مطاع

المدققين است خاک آستانه رفیع منزلتش فضل الله مال اميري در

تاریخ ۳ شهر ربیع هنگام خریف مرقوم شد ۹۷۲» و این عبارت به

خط تازه تری است. در پایان مطلع ۶ قسم ۲ (گ ۹۰ پ) پائین

صفحه چنین نوشته شده: «کته مبارکشاه رجب ۸۵۰»؛ در گ ۱

چنین آمده است: «هذا خط السيد السند المخدوم سيد المحققين و

سند المدققين جلدی و مقتداي. و انا اقل عبد عبيده، حرره الفقير

شريف سنة ۹۰۱» و نیز دیده می شود: «کتاب غاية الادراك اکثر

بخط سيد شريف قدس سره»، از همه اینها چنین برمی آید که این

نسخه بیشتر به خط خود سيد شريف می باشد و در ۷۷۹ از نوشتن

آن یاسود و در ۸۵۰ نزد مبارکشاه منطقی بوده است و در ۹۰۱

شريف فرزند زاده مير سيد شريف آن را داشته و در ۹۷۲ فضل الله

مال اميري آن را داشته؛ تملک: محمد تقی منجم جنبادی

(کتابادی)، محمد صادق منجم که آن را به پسر خود محمد

اشرف می بخشید، حکيم تاجا گيلاني، مولی محمد جعفر سبزواری

و عبدالرحمن مشهور به اصیل واعظ، محمود طباطبائي؛ کاغذ:

ترمه سمرقندی، جلد: تیماج سرخ، ۱۲۱ گ، ۱۷ سطر (۸×۱۵)،

اندازه: ۲۲×۱۵ سم [ف: ۴-۹۲۶]

● غاية الارتفاع في العمل بالمركز اذا كان في آخر

قوس الارتفاع / هیت / عربی

gāyat-ul irtifā' fi-l 'amal bi-l-markaz idā kān-a fi āxir-i

● غاية الاختصار / رمل / فارسی

qāyat-ol extesār

آمدی، احمد بن ابراهيم

āmedī, ahmad ebn-e ebrāhīm

در رمل و ترجمه رساله محقق طوسی نصیرالدین محمد، چنان که در این رساله آمده است. ولی از طوسی رساله فارسی هم یاد کرده اند و هم عربی و هم ترکی.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۹۳۹

آغاز: حمد بی حد و ثنای بی عدد مخصوص است به پروردگار

خدای متعال را ... پس چنین گوید ... محمد بن ابراهيم آمدی

وطناً اللذی نزلنا و قنا که رساله غاية الاختصار در فن رمل

للمحقق الطوسی قواعد مفیده ... داشت مراد کردیم که مهما

امکن او را در حجاب نگذاریم؛ انجام: و توفیق سهل است ...

مفخر الانام.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۰ گ، ۲۳ سطر، اندازه:

۲۴×۱۷ سم [ف: ۳-۵۶۵]

● غاية الاختيار في احكام مناكحة الكفار / فقه / عربی

gāyat-ul ixtiyār fi aḥkām-i munākīḥat-il kuffār

قزوینی، حسین بن محمد ابراهيم، ۱۲۰۸-۱۱۲۶ قمری

qazvīnī, hoseyn ebn-e mohammad ebrāhīm (1714-

1794)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۷۸۱

آغاز: الحمد لولیه ... اما بعد فبقول العبد المستمد من فیوضات ربه

الازلی لما کان مسئله نکاح الکتابیات من معضلات المسائل

الفقیهیه و مشکلات الاحکام الفرعیه قد اضطربت فیها فتاوی

الاخیار؛ انجام: پایان: اذا کان انفساخ العقد بعد الدخول و الله

تعالی یعلم حقایق الاحکام و حججه علیهم السلام.

خط: نسخ، کا: محمد هادی بن احمد طالقانی، تا: ۱۱۷۲ق؛ نسخه

ظاهراً توسط مؤلف تصحیح شده و او بر پاره ای از مطالب آن خط

کشیده و قسمت هایی را نیز در حواشی تکمیل کرده؛ جلد: تیماج،

۴۴ ص، ۱۶ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۱۸ سم [ف: ۱۰-۱۷۶۸]

● غاية الادراك في دراية الافلاك / هیت / عربی

gāyat-ul idrāk fi dirāyat-il aflāk

اثیرالدین ابهری، مفضل بن عمر، - ۶۶۰ قمری

asīr-od-dīn-e abharī, mofazzal ebn-e 'omar (- 1262)

ملخصی در علم هیت که مؤلف آن را در سه «قسم» مرتب

کرده است: قسم ۱. الاصول الهندسية، شامل پنج «مطلع»: ۱)

احکام الزوايا، ۲) احکام السطوح، ۳) احکام اوتار الدوائر و ما

يتعلق بذلك، ۴) احکام النسبة، ۵) الدوائر المرسومة على بسيط

الكرة و المحروط و ما يتعلق بذلك؛ قسم ۲. الهيئة و البرهان،

شامل نه «مطلع»: ۱) امور کلیة، در ده فصل، ۲) معرفة الطوالع، در

ده فصل، ۳) سبب الحركات المختلفة و ما يلزم عنها، در چهار

فصل، ۴) تحصيل افلاك الشمس، در نه فصل، ۵) تحصيل

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیست و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276261

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳

اردیبهشت ۱۳۷۲؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با روکش
شمع، ۲۱ گگ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹ سم [ف: ۱۶-۲۱۲]
۲. قم: مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۵ عکسی

آغاز و انجام: برابر

اصل نسخه نزد حفید ناظم محفوظ است؛ خط: نسخ، کا: هاشم بن
حاج سید حسین موسوی فالی، تا: ۲۸ ذیحجه ۱۳۰۹ق؛ مصحح،
محشی، یادداشتی از سید محمد تقی فالی درباه ناظم و منظومه
حاضر؛ قصیده‌ای عربی درباره امام رضا علیه السلام با مطلع: «یا
حبیباً من طوس اذ کان مودعاً xx بها حجة الرحمن فی الخلق
یسع»؛ صفحات نسخه تصویری حاضر در صحافی جا به جا شده
است؛ ۲۳ ص، ۱۱ سطر [عکسی ف: ۲-۶۲]

● خلاصه الافکار فی معرفة الادوار / گوناگون / عربی
xulāṣat-ul afkār fī ma'rifat-il adwār

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۱۷۵

بی‌کاء، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

● خلاصه الافکار و نقاوة الاسرار / منطق، فلسفه / عربی
xulāṣat-ul afkār wa nuqāwat-ul asrār

اثیرالدین ابهری، مفضل بن عمر، - ۶۶۰ قمری
asīr-od-dīn-e abharī, mofazzal ebn-e 'omar (- 1262)

مؤلف در پیش گفتار کتاب می‌گوید: «من خلاصه و برگزیده
آنچه را به‌خاطر من و دیگران رسیده بود در این کتاب آوردم و
بر بسیاری از قاعده‌های منطقی خرده گرفتم و آن را خلاصه
نامیده و در پنج گفتار ترتیب دادم. عنوان‌های این کتاب
«المقالة» و «المطلع» است. در پنج «مقاله».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۵۲/۴

آغاز: الحمد لله الذی انشاء بقدرته قواعد الوجود و اوجد بحکته
بدایع الوجود افاض باشراف توره عالم الملكوت؛ انجام: و انما یلزم
ذلک ان لولزم من انتفاء الملامزة علی ذلک فلم قلتم انه یلزم لا
بد له من برهان ... و نعم الوکیل

خط: نسخ، بی‌کاء، بی‌تا؛ نام مؤلف در فهرست نیامده؛ کاغذ:
سمرقندی ضخیم، جلد: تیماج قرمز، ۱۱۱ ص (۴۰۷-۵۱۷)، ۲۳
سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵ سم [ف: ۹-۱۳۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۱۰/۴-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۶۷۱]

● خلاصه اقوال حکما و متکلمین / کلام و اعتقادات / فارسی
xolāse-ye aqvāl-e hokamā va motekallemīn

حسینی گیلانی، محمد یوسف بن محمد صادق، ق ۱۴
قمری

[تذکره نویسی فارسی، ص ۴۷۷؛ دنا ۹۱۶/۴؛ فهرستواره منزوی ۱۹۰۵/۳]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۴۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی بخش، تا: اواخر ۱۲۱۲ق؛ جلد: مقوایی،
۵۱۱ گگ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶ سم [ف: ۳-۵۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۹۳۷

خط: نستعلیق، کا: محمد کریم بن زین العابدین کوشکی، تا: ۲۰
محرم ۱۲۳۶ق، به‌دستور آقا محمد حسن عبدالکریم کوشکی؛ جلد:
تیماج سبز، ۳۵۶ گگ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱/۵ سم [ف: ۲۳-۱۰۹]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۳۰۳

خط: نستعلیق خوش، کا: نادر الحسینی بن میرزا محمد کاظم شهیر
به میرزا آقاسی نقاش، تا: ۲۵ رجب ۱۲۴۰ق؛ دو صفحه اول و
صفحه آخر مذهب و مجدول به طلا؛ کاغذ: فسقی، جلد:
روغنی زمینه مشکی، ۳۸۷ گگ، ۲۵ سطر، اندازه: ۸×۱۹/۵×۳۰ سم
[ف: ۲-۲۲۷]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۰۶/۱

خط: نستعلیق، بی‌کاء، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: روغنی زمینه
مشکی، ۵۶۲ ص (۱-۵۶۲) [ستا: ف: ۲-۲۱۸]

۵. تهران؛ مرکز فرهنگی خراسان؛ شماره نسخه: ۱۴۱ عکسی

بی‌کاء، بی‌تا؛ ۲۶۰ گگ [جنگ: ۱-۴۵۸]

● خلاصه الافکار / اصول فقه / عربی

xulāṣat-ul afkār

آقا میر، میرزا ابوالحسن، ق ۱۴ قمری

āqā mīr, mīrẓā ab-ol-hasan (- 20c)

منظومه مختصری است شامل حدود ۲۰۰ بیت در مبحث
استصحاب از زیده الاصول شیخ بهائی؛ ناظم در اوایل نظم، به نام
خود و نام منظومه تصریح می‌کند: «و بعد فالعبد الاثیم المرتهن
xx الرضوی الموسوی ابوالحسن / یقول هاؤم احفظوا کتابیه xx
لزیده الاصول نظماً حاویه / سمیته خلاصه الافکار xx اوضحت
فیه غامض الاسرار».

آغاز: احمد من علمنا الیانا xx ملهم شکراً اطلق اللسانا / مصلیاً
علی النبی العربی xx و آله لاسیما نفس النبی ... من الادلة لدی
الاصحاب xx ما هو معروف بالاستصحاب ...

انجام: و الحمد لله علی الهدایة xx فی خاتم الامور و البدایة / صل
علی الخاتم للنبوۃ xx ثم علی المخصوص بالاخوة / ثم علی
الائمة الهدایة xx السادة القادة و الولاة.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۴۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: هاشم بن حاج سید حسین موسوی فالی، تا: ۲۸
ذیحجه ۱۳۰۹ق؛ مصحح؛ واقف: سید محمد تقی کراماتی فالی،

فرستگان نسخه‌های خطی ایران (فخفا)؛ جلد بیزدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276251

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۲